

Από παιδική ηλικία έτρεφα ένα αίσθημα συμπάθειας και συστολής απέναντι στους σερβιτόρους. Συμπάθειας διότι συχνά διαπίστωνα την αδικαιολόγητα αγενή συμπεριφορά κάποιων πελατών απέναντί τους. Συστολής διότι ένιωθα αμήχανα όταν ένας ενήλικος σερβίριζε ένα παιδί. Ένιωθα δε ακόμα πιο αμήχανα όταν παιδιά κοντινής μου ηλικίας (με) σερβίριζαν.

Το «Ελλάς» στην πρώ τη πρωτεύουσα της νεώ τερης Ελλάδας, τον Δεκέμβριο του '15.

Δεν έβρισκα, επίσης, τίποτα το ευγενές στο να χτυπά ο χορτασμένος πελάτης το πιρούνι του στο πιάτο, για να ζητήσει τον λογαριασμό. Δεν καταλάβαινα, πως μπορεί ο πελάτης να μιλήσει στον ενικό και αχαμογέλαστα σε κάποιον σερβιτόρο που δεν γνωρίζει. Ένιωθα, ότι ο σερβιτόρος βρισκόταν ανάμεσα στη Σκύλα του κακοπροαίρετου πελάτη και τη Χάρυβδη του κακόβουλου εργοδότη.

Άκουγα και την συνήθως στεντόρεια προσφώνηση: Garçon ! Και θαρρούσα πως σήμαινε σε κάποια ξένη γλώσσα σερβιτόρος. Μέχρι που, εκεί στα πρώτα σχολικά χρόνια, ενήλικας συνδαιτυμόνας, χαμογέλασε κοιτώντας κάποιον από διπλανό τραπέζι που φώναζε: γκαρσοόν! σε ένα κορίτσι που σερβίριζε. Ρώτησα και τότε έμαθα πως Garçon στη γλώσσα του E. Zola, σήμαινε αγόρι. Όσο μεγάλωνα άρχισαν να με ενοχλούν κι' άλλα πράγματα στη συμπεριφορά των ανθρώπων απέναντι στην τάξη των σερβιτόρων. Τούτη η αντίληψη ολοένα και γινόταν πιο ισχυρή όταν ο τόπος έμπαινε σε τροχιά οικονομικής ανάπτυξης και όλο και περισσότεροι Έλληνες βρέθηκαν με περισσότερα χρήματα και ελάχιστη παιδεία.

Καταλάβαινα πως αυτό το επάγγελμα είναι ένα πανεπιστήμιο κι' αν είσαι ένας έντιμος και ευαίσθητος άνθρωπος που καταφέρνεις να το ασκείς με αξιοπρέπεια είναι ικανός και αξιοσέβαστος άνθρωπος. Ένιωθα επίσης ότι μέσα από αυτό το επάγγελμα, με εφόδιο την βασική παρατηρητικότητα μπορείς να συνειδητοποιήσεις τις αλλαγές της κοινωνίας, τις

τάσεις της, τις φοβίες της, τα όνειρά της. Σαν ένα παρατηρητήριο. Δυο πρόσφατες κουβέντες με ένα πρώην γκαρσονάκι και έναν εργαζόμενο που ζει ακόμα από αυτή τη δουλειά, ενίσχυσαν τις απόψεις μου.

Ο πρώτος αφηγήθηκε, πως όταν ήταν έφηβος και άρχισε να εργαζεται σε διάφορα, καφέ, μπαρ, ακόμα και μαγαζιά της νύχτας, γνώρισε κάποιον μεγαλύτερο, που του έδωσε την ευκαιρία να εξελιχθεί ως άνθρωπος να φτιάξει δική του δουλειά, τη δική του ζωή του. Μου το παρουσίασε ως ένα λαχείο που κλήρωσε στα χέρια του, λόγω της πρώτης του απασχόλησης. Ως σερβιτόρος.

Ο δεύτερος που είναι χρόνια στο επάγγελμα, περιέγραψε πως ο συνδυασμός της άνεσης των προηγούμενων ετών, η ύφεση των τελευταίων και το χάδι της τεχνολογίας, άλλαξαν τη συμπεριφορά του κόσμου. Έμπαιναν κάποτε ζευγαράκια στο μαγαζί, είπε, και καταλάβαινες ότι είναι μαζί. Έρχονταν οικογένειες, ζωντανές, γελαστές. Ε! δεν είναι έτσι πια. Η μοναδική ερώτηση που ακούς από πρόσωπα ανέκφραστα, που μπαίνουν στο μαγαζί, αφορά τον κωδικό του wi-fi. Ακόμα και οι παρέες, νιώθεις ότι απαρτίζονται από άτομα πιο μοναχικά, από τους μοναχικούς πελάτες του παρελθόντος, συμπλήρωσε.

Κλείνω το μικρό τούτο σημείωμα, ελάχιστη προβολή της εικόνας του άγνωστου σερβιτόρου με μνήμες από παρελθούσες εποχές και ξεχασμένες συμπεριφορές. Με τον ήχο του περπατήματος πάνω στο χαλίκι σε ήσυχες γωνιές της Ελλάδας, κάτω από μουριές, ή κωνοφόρα, γύρω από γυμνούς γλόμπους, με μαγειρευτό φαγητό και λινά τραπεζομάντηλα. Στοιχεία μιας χαμένης, λιτής γοητείας.